

ਅਗਮਨ

ਮਲਾਹ

ਰਾਮਜੀ

ਗੀਰਾਏ

ਰਾਗ ਕਾਢੀ ॥ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਰ ਕਹਿੰਤਾਰ ਕਪਾਰ ਕਪਾਰ ਪਧਾਰੇ ॥ ਲਖਿ ਨਿਖਾਰ
ਪਤਿ ਸਾਚੇ ਵਸਾਇ ਸਤੁ ਭਏ ਬਿਖਾਰ ਮਨ ਮਾਰੇ ॥ ਚਲੇ ਰਾਮ ਘਨ ਸਮਾਂ ਮਸੂਰ ਸਰਹਿ
ਕਰਿ ਪੁਣਾ ਮਸੂਖ ਧਾਂ ਮਾ ॥ ਲਖਨ ਲਾਲ ਅਰਿ ਸਾਲ ਸੰਗ ਸਿਧਾ ਅੰਗ ਅੰਗ ਅਭਿਰ
ਮਾ ॥ ੧ ॥ ਏਕੈ ਰੰਗ ਬਿਬੀਚੈ ਨ ਸੋ ਪੁਨਿ ਪਯਾਗ ਪਗ ਪਾਰੇ ॥ ਤੀਰਥ ਰਾਜ ਸਤੁ ਜਿਭੁ
ਜੇ ਪੁਨਿ ਭਰਦਾਜ ਮੁਨਿ ਭਾਰੇ ॥ ਲਖਿ ਰਖੁ ਵਰ ਮੁਨਿ ਵਰ ਹਰ ਖਾਨੇ ਪਿਯ ਪਾਹੁ ਨ ਪਹਿ
ਚਾਨੇ ॥ ਅਤਿ ਸਨਮਾਨੇ ਸੁਖ ਸਰਸਾਨੇ ਪਰਮ ਪ੍ਰੇਮ ਪੁਲਕਾਨੇ ॥ ੨ ॥ ਦੇਫਲ ਫੁਲ ਮੂ
ਲਾ ਅਨੁਕੂਲ ਮਵਾਸ ਅਤੁ ਲਾ ਅਸੁਲਾ ॥ ਬੇਖ ਬਿਸੇਖਾ ਬਿਲੋਕਿ ਅਲੋਕਿ ਕਮੁਨਿ ਮ
ਨ ਲੋਕਿ ਕਭੂਲਾ ॥ ਸੁਭ ਸਨੇਹ ਸਾਨੇ ਮਨ ਮਾਨੇ ਪੁਨਿ ਮੁਨਿ ਬੈਠ ਬਖਾਨੇ ॥ ਬਿਧਿ ਨਗਮ
ਨ ਕੇਰ ਮਨ ਤਿਹਾਰੇ ਕਾਰਨ ਹਮ ਸਭ ਜਾਨੇ ॥ ੩ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਰਹੇ ਮਨ ਭਾਵਨਾ ਬਿਧਿ ਨਸੁ
ਹਾਵਨ ਪਾਵਨਾ ॥ ਦਰਸ ਪਰਸ ਨਿਜ ਸਰਸ ਹਮੇ ਦੇਹੋ ਹੁਸਰ ਸਬਰ ਸਾਵਨਾ ॥ ਸੁਨਿ ਮੁਨਿ

ਸੋ ਕੋਸਲ ਦਹਾਰੇ

ਪੁਜਕੇ
ਪਾਪ ਹੁਏ

(1)

ਨਿਦਾ
ਵਿਸੇਸ

ਅਨਿਰ

ਰਾ: ਲ

ਅ

੨੭

ਆਪਣੇ

ਸਿਰਏ

ਦੇਸਕੇ

2

ਵਰਬਰਬਰਨਰਚਨਨਿਜਬਚਨਸਚਨਸੁਖਬੋਲੇ। ਇਹਾਂਨਿਕਦਮੁਹਿਜਨਿਜਨਿਪਦ
 ਜਨਗਨਘਨਮਨਤੋਲੇ॥ ੪॥ ^{ਲਖਮਾਨਕੇ}ਲਖਨਸਹਿਤਮੁਹਿਲਖਨਲਖਨਮਿਲਿਐਮੈਹੋਂਅਤਿ
 ਦੁਖਦੈਹੋਂ। ਤਾਂਤੇਇਹਾਓਚਿਤਨਰਹਨਮਮੁਨਿਜਨਮਨਅੰਨਖੈਹੋਂ। ਯਾਤੇਦੁਰਿਗਹ
 ਨਸੁਗਹਨਮੇਰਹਨਚਹਨਮਨਮੇਰੇ। ਜਿਹੋਤਹਾਂਸੁਖਦਸੁਖਪੈਹੋਂਜਹਨਹਿਜਨਘਨ
 ਘੇਰੇ॥ ^{ਗਾਨੈਸੇਗਾਨੇ}ਸੁਨਿਮੁਨਿਹਰਖੇਬਨਘਨਪਰਖੇ। ^{ਚਾਹੈ}ਚਿਤਕੁਰਚਿਤਕਰਖੇ॥ ਆਰਗਦੀਏਬਤਾ
 ਇਭਾਇਸੇਭੁਰਤਭਾਇਤਬਤਰਖੇ॥ ^{ਰਾਮਜੀ}ਰੈਨਸੈਨਮੁਨਿਅੰਨਚੈਨਸੇਕਮਲਨੈਨਕਰਿਜਾ
 ਗੇ॥ ^{ਅਜਥਾਨਾ}ਤੀਰਥਨਾਇਪਾਇਮੁਨਿਆਇਸਚਲੇਭਲੇਮਗਲਾਗੇ॥ ੫॥ ਬਹੁਬਿਧਿ
 ਬਿਪਿਨਾਬਿਕਾਸਾਬਿਲਾਸਾਬਿਲੇਕਿਅਤੇਕਸੁਹਾਵਨਾ। ਲਖਨਸਿਯਹਿਦਿਖਰਾ
 ਵਤਭਾਵੈਮੇਦਾਬਿਨੇਦਬਦਾਵਨਾ॥ ਇਹਾਬਿਧਬਨਗਨਘਨਮਵਲੇਕਤਰਮਨ
 ਜਮਨਤਟਾਮਾਏ। ਤਹਜਲਜਨਮਹਾਨਬਨਾਇਸੁਜਾਨਪਾਰਪਰਪਾਏ॥ ੬॥ ਨਾ

ਦੁਖੀਹੋਵੇ

ਖਰੇ

ਆਖਾਨਕੇ
ਦੇਖਣੇਕੀਚਾਹੁਤੀ

ਨਾਦਿਨਮਨਿਕੁਲਾਦਿਨਮਨਿਕਪੁਸ਼ਪਮਨਿਕਰਬਯੋ॥ ਕਿਯੋਕ੍ਰਿਤਾਰਥਕਪਿਕਪਿਕਰੁਨਕ
ਰਕਰਨਕਟਕਪੁਵਰਥੇ॥ ੧੮॥ ਪੁਨਿਪੁਤ੍ਰਪੁਤ੍ਰੀਪਰਮਪਿਯਾਅਮਕਹੁਕਪਿਕਿਹਬਿਧਪਾਈ॥
ਸੁਨਿਪਿਯਬੈਨਨੈਨਜਲਕੁਰਿਹਰਿਕਾਰਿਕਲਕਥਾਸੁਨਈ॥ ਜਬਤੇਪੁਤ੍ਰਤੇਆਇਸਪਾਇਸਿਧਾਇ
ਗਏਸਬਬੀਰਾ॥ ਤਬਤੇਅਬੈਲੰਅਪਨੀਕਰਨੀਹਰਿਬਰਨੀਹਰਿਤੀਰਾ॥ ੨੦॥ ਚੂਣਮਨਿਆਨੀਜੁ
ਨਿਸਾਨੀਦੀਪੁਨਿਪੁਤ੍ਰਮਨਮਾਨੀ॥ ਬਹੁਚਿਜਯੰਤਅਸੀਤਕਾਕਕੀਕਥੀਕਥਾਕੱਲਾਨੀ॥ ਪੁਨਿਸਿਯ
ਬਿਗਹਿਬਿਥਾਬਹੁਬਰਨੀਮੋਪੈਬਨੀਨਬਰਨੀ॥ ਬਰਨਨਾਬਿਨਨਰਹਯੋਮਨਮੋਰੇਤਦਾਪਿਮਨਾਕਬਿਬ
ਰਨੀ॥ ੨੧॥ ਪਦਵਿਸੇਖਰਾਗਕਾਲਿਗਰਾ॥ ਸਿਯਤੁਮਗੇਬਿਨਦੀਨਾ॥ ਕਹਿਹਨੁਮਾਨਸੁਨੈਰਪੁਨੰਦ
ਨਦੇਹੁਤਈਆਤਿਛੀਨਾ॥ ੧॥ ਦੇਕ॥ ਤੁਮਰੇਵਿਯੋਗੇਗਸੇਲਾਗਯੋਤਾਗਯੋਰੁਪਨਵੀਨਾ॥ ਰਾਹੁਗਸੇਚ
ਦਾਕੀਨਾਂਈਪੈਗਯੋਬਦਨਮਲੀਨਾ॥ ੨॥ ਦਿਨਨਹਿਚੈਨਨੈਨਜਲਪੁਰਨਰੈਨਸੈਨਨਹਿਕੀਨਾ॥ ਰਾਮਰਾਮ
ਰਸਨਾਰਦਲਾਗੀਰਾਵਰੇਚਰਨਮਨਲੀਨਾ॥ ੩॥ ਦੇਖਿਦਸਾਸੀਜਨਕਲਲੀਕੀਮੇਭਯੋਮਾਤਿਗਾਤਿਹੀਨ

੨੬
ਗ ਲ
ਗੀ

ਰਤਨਹਾਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਬੇਗਪਤਾਰਿਯਮਾਰਿਯਲੰਕਧੁਰੀਨਾ॥ ੨੨॥ ਪਦਸਾਮਾਨ॥ ਸੁਨਿਸਿਯਾਵਿਰੁ ੩
ਹਿਵਿਥਾ ਸਿਯਵਰਬੁਧਵਿਥਾਵਿਥਿਤਅਤਿਰੇਏ॥ ਨਿਜਜਨਵੰਛਲਾਬਿਨਛਲਬਲਵਿਗਜਲਬਲ
ਬਸਨਭਿਜੇਏ॥ ਪੁਨਿਪ੍ਰਭੂਬੇਲੇਮਨਡਗਰੁਲੇਬਚਰਸਕਰਨਕਲੇਲੇ॥ ਪਵਨਸੁਵਨਸੁਨਜਨਕਜਨੀ
ਬਿਨਨਹਿਅਮਜੀਵਨਜੇਲੇ॥ ੨੩॥ ਭੈਅਮਪਨਾਰੀਜਨਕਦੁਲਾਰੀਕਪਿਵਰਜਹਾਂਨਿਹਾਰੀ॥ ਸੁਹਿਅ
ਪਿਲੇਚਲਾਤਿਹਥਲਅਤਿਬਲਜੇਚਾਹਤਅਮਜਾਗੀ॥ ਅਥਵਾਕੋਊਸੀਦੇਸਸੁਵੇਸਸੁਨਾਇਸੀਅ॥
ਕੇਮੇਹੀਤੋਤੇਜੀਵਨਪੈਹੋਨਾਤਰਜੈਹੋਸਾਰਿਅਗਭੇਹੀ॥ ੨੪॥ ਸੁਨਿਹਨੁਮੰਤਸੀਤਤਬਬੇਲੇਸਭਸੀਦੇਸਸੀ
ਯਾਕੋ॥ ਜੇਸੁਨਿਧੀਰਜਧੈਰੈਹੈਹਰਿ॥ ਬਿਰਹਿਹਰਨਹਿਯਾਕੋ॥ ਯਹਿਸੀਦੇਸਸੁਵੇਸਸੀਯਾਕੋਸੁਨਹੁਸੁ
ਵਨਸੁਖਦਾਈ॥ ਕਯੋਸਾਨਕੀਪ੍ਰਿਅਪ੍ਰਾਨਕੀਤੁਮੇਧਾਨਕੀਨਾਂਈ॥ ੨੫॥ ਚਿੰਤੁਕੁਰਮੇਕੁਟਕਾਕਪੇਤੁਮ
ਅਕੁਟਸਗਮਾਕੋ॥ ਭੀਸਲੇਕਸਮਿਸੇਕਾਦਿਕੋਸੇਕਉਨਕਾਹਉਬਾਕੋ॥ ਯਹਿਪ੍ਰਭਾਵਪ੍ਰਭੂਸਰਕੇਅਰਿ
ਕੇਗਾਖਤਖਿਨਕਨਖਰਕੋ॥ ਸੇਸਰਪਾਵਨਅਧਮਅਪਾਵਨਗਵਨਪਗਕਿਨਪਟਕੋ॥ ੨੬॥ ਏਕਬਾਨ

ਤੇਲੇ॥ ਜਲ ਥਲ ਸੁਖ ਲਕੁ ਥਲ ਗਨ ਅਨਗਨ ਅਨ ਬੇਲ ਨ ਸਨ ਬੇਲੇ॥ ੧੦॥ ਪੁਖ
ਨਕੁ ਲਪੁਖ ਨਤੁ ਵਭੁਖ ਨ ਜਨ ਦੁਖ ਦੁਖ ਨ ਹੋਤਾ॥ ਗਮਨ ਤਬ ਨ ਬਨ ਭੁਨਤ ਅਭੁਨ ਭੁਨ
ਭਾਉ ਭੁਮਤ ਭਗਵੇਤਾ॥ ਧੋਮ ਦਸਾ ਦਾਸ ਨ ਦਿਖ ਗਵਤ ਗਾਵਤ ਅਦਪਦ ਗੀਤਾ॥ ਨੇਹਿ
ਨਗਨਿ ਕੋ ਨੇਹ ਨਿਗਵਤਾ ਵਿਪਰੀਤ ਨਾ ਵਿਪਰੀਤਾ॥ ੧੧॥ ਜਨਕ ਸੁਤਾ ਕੀ ਨਿਜ ਬਾਨਿ
ਤਾ ਕੀ ਝਾਕੀ ਬਨ ਬਨ ਝਾਂਕੀ॥ ਆਤਿ ਗਾਤਿ ਥਾ ਕੀ ਰਹੀ ਨ ਬਾ ਕੀ ਲਹੀ ਨ ਸੁਧਿ ਆਹਿ ਜਾ ਕੀ
ਤਬ ਬਹੁ ਬਾਕੁ ਲਭੁ ਏਭੁ ਯਾਕੁ ਲਲਖਿ ਲਛਮ ਨ ਲਪੁਭਾਈ॥ ਬਹੁ ਸਮੁਝਾਏ ਪੀ
ਰਧ ਗਾਏ ਕਾਹਿ ਬਹੁ ਬਚ ਸਦੁ ਦਾਈ॥ ੧੨॥ ਤਦ ਪਿਨ ਪੀਰ ਜਧ ਰੇਹ ਰੇਮ ਨਾ ਏਵੈ ਏਵੈ
ਸਖੀ ਨੇ॥ ਆਤਿ ਬਿਕਰਾਲ ਜਾਲ ਦੁਖ ਦੀਨ ਸਰਬ ਕਾਲ ਸੁਖ ਦੀਨੇ॥ ਚਲਤ ਕਹੂੰ ਮ
ਗਮੇ ਮਿਗਾ ਬੈਦ ਆਨਿ ਦਨ ਰਿਦ ਨਿਹੇਰੇ॥ ਪੁਛੀ ਤਿਨੈ ਅਹੇ ਮਿਗ ਗਨ ਮਿਗ ਨੈ ਨੀਕ ਹ
ਕੋਹੇ॥ ੧੩॥ ਗਮ ਬਚਨ ਸੁਨਿ ਮਿਗ ਗਨ ਦੁਛਿ ਨਾਦਿ ਗਾਇ ਗਤ ਨਿਜ ਨਾਈ॥ ਲਖ

੨੫
ਗ ਲ
ਗੀ

ਨ ਲਾਲ ਲਖਿ ਪੁਤ੍ਰ ਹਿਲ ਖਾਈ ਲਲ ਕਿਚਲੇ ਰ ਪੁ ਗਈ ॥ ਕਛੁ ਕਦੁ ਰਿਗਮ ਨੇ ਸੁਭਲੰ ਬਨ
ਛ ਨ ਸਹ ਲੰਛ ਨ ਮਨ ਭਾਏ ॥ ਤੁਹਾਂ ਤਤੰਛ ਨ ਰਖੁ ਕੁ ਲ ਰੰਛ ਨ ਸੀ ਯਲੰਛ ਨ ਕਛੁ ਪਾਏ ॥ ੧੪ ॥
ਸੁਮਨ ਸੁਹਾਵਨ ਸੀਆ ਸੀ ਸਕੇ ਪਰੇ ਪੁਹੀ ਮ ਪਰ ਪੇਖੇ ॥ ਕਰ ਕਾ ਬੰਦੁ ਬਰ ਇੰਦੁ ਅੰਸ ਸੇ ਅਵ
ਧਾਇੰਦੁ ਅ ਵਰੇਖੇ ॥ ਪੁਨਿ ਪੁਤ੍ਰ ਰਤ ਨਾ ਵਿਚਿੰਤੁ ਸਿੰਤੁ ਸੇਧਨੁ ਖ ਦੁਹਿੰ ਕ ਨਿਹਾਰੇ ॥ ਤੇ ਸੇਈ ਤਰਕ
ਸਕਰ ਕਸ ਸਸਰ ਸਗਾ ਵਰ ਵਗਮ ਹਿ ਪਾਰੇ ॥ ੧੫ ॥ ਛੰਤੁ ਰਮ ਰਚ ਯ ਚਾਰੁ ਚਾਰੁ ਖਰ ਸਾਹਿਤ ਸੁਰ
ਬਰ ਬਵਾਨਾ ॥ ਟੁਟੇ ਟੁਟੇ ਮਰੇ ਪਰੇ ਪਰਲ ਖੇ ਸਲ ਖਨ ਸੁਜਾਨਾ ॥ ਜਾਨਾ ਕਿਚਰਨ ਚਿੰਨ ਪੁਨਿ ਪੇਖੇ
ਗਛ ਸਾਚਿੰਨ ਵਿਸੇਖੇ ॥ ਯਾਹਿ ਸਬ ਲਖਿ ਲਛਮਨ ਸਨ ਬੇਲੇ ਵਰਨ ਸੁਮਨ ਅਵਰੇਖੇ ॥ ੧੬ ॥
ਲਛਮਨ ਸੁਨਿ ਗਛ ਸੁਗਨ ਸੇ ਸੇਆ ਤਿਬਤੁ ਬੈਰ ਬਢਾਯੋ ॥ ਸੀਯ ਭੁੰਛ ਨ ਹਿਤ ਲਰੇ ਪਰ ਸਪ
ਰਪਰ ਮਮਰ ਮੇ ਪਾਯੋ ॥ ਮਮ ਉਰ ਕ੍ਰੇ ਪਰ ਯੇ ਉਦ ਬੇਧਾ ਵੇਰੇ ਪਰ ਨਹਿਤ ਮੇ ਸੋ ॥ ਮਹਾ ਕਾਲ
ਵਿਕਰਾਲ ਸਾਲ ਕਰ ਪੁਲੈ ਕਾਲ ਮੇ ਜੇ ਸੋ ॥ ੧੭ ॥ ਨੈ ਸਕ ਕਹੁ ਪਿਯਾ ਸਾਧਿ ਪਾਵੇ ਪਾਵੇ ਅਰਿ

6

7
 ਗੀਬਨਅਵਧਾਰੀਸੀਯਰਖਵਾਹੀਗਏ। ਮੋਹਿਨਕੁਏਸੁਨਹੁਸੁਹਾਏਓਠਿਆਏਬਿਨਭਾ
 ਏ॥ ੪॥ ਤਬਲਛਮਨਕਾਰੀਬਿਨੈਬਿਨੈਨਿਧਿਬਿਨੈਬਚਨਵਰਬੋਲੇ। ਰਘੁਵਰਚੋਚਨ
 ਬਚਨਅਰੋਚਨਸੁਨਿਮਨਲੋਚਨਰੋਲੇ। ਸੁਨਹੁਸੁਹਾਮਿਅਭਿਰਾਮਧਾਮਗੁਨਮਾਮਕੀਨ
 ਨਹਿਦੇਖਾ। ਭਵਦਿਵਆਰਤਅਸੁਰਵਚਨਸੁਨਿਸਿਯਹਿਯਕਿਯਅਤਿਰੇਖਾ॥ ੫॥ ਰਿ
 ਘੁਵਰਚੋਚਨਬਚਨਅਰੋਚਨਸੁਨਿਮਨਲੋਚਨਰੋਲੇ। ਤਬਲਛਮਨਕਾਰੀਬਿਨੈਬਿਨੈਨਿ
 ਧਿਬਿਨੈਬਚਨਵਰਬੋਲੇ। ਸੁਨਹੁਸੁਹਾਮਿਅਭਿਰਾਮਧਾਮਗੁਨਮਾਮਕੀਨਨਹਿਦੇਖਾ। ਭੁ
 ਵਦਿਵਆਰਤਅਸੁਰਵਚਨਸੁਨਿਸਿਯਹਿਯਕਿਯਅਤਿਰੇਖਾ॥ ੬॥ ਬਹੁਸਮੁਝਾਈ
 ਬਲਰਘੁਗਾਈਤੁਹਿਨਬਿਦਿਤਸੁਨਮਾਈ। ਸਕਲਸੁਗਾਸੁਰਜੁਰੈਲਰੈਤਉਕਰੈਨਬਾ
 ਲਬੀਕਾਈ। ਮੋਹਿਪਰਾਵਨਹਿਤਇਤਬੋਲੀਕਹਿਬਹੁਬਚਨਭਯਾਵਨ। ਜੇਸੁਨਿਤਿਹਓ
 ਗਹਿਬੋਭਾਵਨਤਿਹਹਿਤਕਿਤਇਤਆਵਨ॥ ੭॥ ਸੁਨਿਰਘੁਵਰਬੋਲੇਮਨਰੋਲੇ

੨੪
ਗ ਲ
ਗੀ

ਵਿਗਹਿ ਵਿਥਾਏ ਕੇ ਲੋ ਜਨਕ ਸੁਤ ਹਿਤ ਹਤ ਆਗਿਆ ਏ ਕੇ ਲੀ ਮੇਲੀ ਅਨਯ ਅਜੇ ਲੇ ਬਨ
ਤੀਯ ਸੁਭਾ ਵੇਤੋ ਤੋ ਹਿ ਕਹੇ ਤਿਨ ਜਦ ਪਿ ਬਚਨ ਤਨੁ ਤਾ ਵਨਾ ਅਮ ਅਯ ਸਸਹਤਾ ਹਿ ਵਿ
ਹਾਯ ਨ ਤਦ ਪਿ ਉਚਿਤ ਹੋਆ ਵਨਾ ॥ ੮ ॥ ਅਸਿ ਚੁਪਚਾਪ ਹੋ ਲਛਮ ਨਤ ਬਪੁ ਭਾਵਿ
ਲਾਪ ਬਹੁ ਠਾਂਨਾ ਸਕੁ ਨ ਭਯਾ ਵਨ ਜਾਨਿ ਜਾ ਕੀ ਬਿਨੁ ਆਸੁ ਮ ਅਨੁ ਮਾਨਾ ਤਦ ਪਾਪਿ ਸ
ਪਾਦਿ ਚਲਿ ਆਏ ਧਾਏ ਨਿਜ ਆਸੁ ਮਨ ਭਾਏ ਭਹ ਸਬ ਥਲ ਮੇ ਥਿਲਿ ਬਿਨ ਪਾਏ
ਲਖਿ ਲੇ ਚਨ ਜਲ ਛਾਏ ॥ ੯ ॥ ਅਸਤ ਵਨ ਸਤ ਸਬ ਆਸੁ ਨ ਬਾਸੁ ਨ ਪਰੇ ਪਰ ਮਧੁ ਤਿ
ਕੁਲਾ ਖਗਾ ਮਿਗਾ ਅਰਜ ਗੋਸੇ ਗਸਗ ਬਗੇ ਲਗੇ ਨ ਮਨ ਅਨੁ ਕੁਲਾ ਤਬ ਪੁਭਰੇ ਏ
ਦੁਖ ਭਰ ਭੇਏ ਨੈ ਨੀਰਤ ਨ ਪੈਏ ਜਿਤ ਤਿਤ ਜੇਏ ਅਤਿ ਗਤਿ ਖੋਏ ਸਿਯ ਬਡਾ ਵਿਗਹਿ ਵਿ
ਗੋਏ ॥ ੧੦ ॥ ਹੋਓ ਨਮੰਤ ਪੰਤਾ ਤ੍ਵਿਤ ਰਵ ਗਗਿ ਰਵ ਸਰ ਬਰ ਸਾਰੇ ਪੁਛਤਾ ਵਿਗੇ ਪਿਰੇ
ਨੈ ਕਹੀ ਚੇਰੇ ਚੇ ਪਾਚਿਤ ਵਾਗੇ ਮਿਗਾ ਗਨ ਖਗ ਗਨ ਅਗ ਗਨ ਜਨ ਗਨ ਮਗ ਗਨ ਪੁਛਤ

8

ਮਾਵੇਲੋਕਾ ਅਧਰਮ ਪਰਮ ਦੁਖ ਦਾਈ ਜੋ ਕਰਿ ਹੈ ਮਾਰਿ ਹੈ ਜਾਰਿ ਹੈ ਨਹਿ ਕਾਲ ਕੁਰਾਵਿ
 ਖਖਾਈ ॥ ਤਜਰ ਪੁਰਾਨੀ ਮਮ ਬਚਮਾਨੀ ਨਕਰ ਪਾਨ ਨਿਜਹਾਨੀ ॥ ਮੁਹਿ ਵਿਹਾਇ ਨ
 ਹਿਜਾਨ ਪਾਇ ਹੈ ਧਾਇ ਅਧਮ ਅਭਿਮਾਨੀ ॥ ੧੮ ॥ ਨੈ ਕਰ ਤੇਗਹਿ ਜਾਇ ਜਾਇ ਜਿ
 ਨਕਾਇ ਗਇ ਵਾਦਿ ਵਭਾਗਾ ॥ ਪਰ ਕੇਤੁ ਹਿਰਬ ਤੈ ਪਥ ਮੇਮਾ ਬਿਜੇਤੁ ਤੈ ਫਲ ਲਾ
 ਗਾ ॥ ਨਿਪਦ ਸਰਬ ਮਮ ਮੀਤ ਪੁਤਾ ਤਿਹ ਪੁਤ ਪੁਤ ਕੀ ਗੰਢਾ ॥ ਮੁਹਿ ਕਰਨੀ ਯਜੀ ਯਤੇ
 ਪਾਗੀ ਤਿਹਿ ਅਪਨੀ ਯਾਵਿ ਪੰਛਾ ॥ ੧੯ ॥ ਇਸੁ ਨਿਰਾਵਨ ਖਗ ਬਚਾਵਨ ਅਮਗਵਿਰਾ
 ਵਨ ਕੇ ਪਾਸਾ ਵਨ ਇਵ ਕਰ ਸਰ ਬਰਸਾ ਵਨ ਖਗ ਭਾਵਨ ਤਨੁ ਤੇ ਪਾਸਾ ॥ ਅਰਿ ਸਰਫਾਰਿ
 ਸੁਹਾਰਿ ਬਾਰਿ ਤਨੁ ਮਾਰਿ ਮਾਰਿ ਕਾਰਿ ਧਾਯੋ ॥ ਚਰਨ ਚੋਰ ਸੇਨੇ ਚੋਰ ਚੋਰਿ ਤਨੁ ਗਵਨ ਭਾਧਿ
 ਰਬਹਾਯੋ ॥ ੨੦ ॥ ਨਿਸਿਤ ਨਖਨ ਸੇਵਿ ਸਿਖ ਪਨੁ ਖਸਹੁ ਤੇ ਨੇਤਰਿ ਤਤ ਕਾਲਾ ॥ ਧੁਜ
 ਬਿਦਾਰਿ ਖਰਚਾਰਿ ਮਾਰਿ ਰਬਸਾਰ ਸਸਾਰ ਬਿਸਾਲਾ ॥ ਛਤ੍ਰ ਚਮਰ ਚਯ ਪਰਗਛਸ

੨੧
ਗ ਲ
ਗੀ

ਨਸਸੇਤਫੇਤਫਿਤਿਪਾਰੇਗਤਰਬਰਿਕੇਗਗਨਤੈਗਵਨਪਰਨਿਪਰਨਿਜਹਿਧਾਰੇ॥੨੧ ਬਨ
ਗਵਨਗਿਰਨਗੀਪਪਤਿਗੋਰਵਜੇਜਨਜੇਬਨਵਾਰੇ॥ਪਰਨਿਗਗਨਮਨਮਗਨਗੀਪਕੋਧ
ਨਿਧਨਿਧੰਨਪੁਕਾਰੇ॥ਪਰਨਿਪਰਕਿਦਸਕੇਪਰਕੋਪੁਨਿਗੀਪਪੁਰੇਪਰਪਾਯੇ॥ਕਠਿਨਕੁਬ
ਚਨਕੁਰਕੇਕਹਿਕਹਿਚਾਹਤਸੀਯਹਿਛੁਡਾਯੇ॥੨੨॥ਜਬਨਹਿਛਾਡੀਗੀਸੁਗਾਢੀ
ਪੁਨਾਤੇਹਤਨੁਲਪਾਯੇ॥ਚੇਚਚਰਨਨਖਬਪੁਖਬਿਦਾਯੇਛਤਜਛਤਨਿਛਬਿਛਾਯੇ
ਤਬਹੁਨਤਜੀਜਨਕਜਾਜਬਤਿਹਦਸੇਭੁਜਾਖਗਕਾਰੀ॥ਕਟਤਫੁਰਿਤਪੁਨਿਭਈਨਈਜਿ
ਮਾਬਿਲਤੇਅਹਿਪਰਪਾਈ॥੨੩॥ਤਬਅਤਿਕੋਪਓਧਸੇਅਰਿਨੇਗਹਿਪਰਕੋਖਗਧਰ
ਨੀ॥ਪੁਨਿਓਰਿਲਕੋਟਕੋਰਾਮਹਿਤਕਗੀਕਠਿਨਕਲਕਰਨੀ॥ਤਬਦਸਕੇਠਕੋਪਅ
ਤਿਕਰਕੇਕਾਢੇਕਠਿਨਕ੍ਰਿਪਾਨਾ॥ਕਾਟੇਪਾਇਪਛਪਗਪਤਿਕੋਖਲਕੁਰਛਨਸਕਾਨਾ॥੨੪
ਗਿਰਜਜੋਗਾਯੇਗਗਨਤੋਗੋਪਪਾਬਿੰਧਮਿੰਧਕਰਿਬਾਕੋ॥ਸਿਧੰਧਸਿਧੰਧਸਿਧੰਧਬਿੰਧਸੁ

12

मन्त्रोक्तं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं
त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं
त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं
त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं
त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं
त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं
त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं
त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं
त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं
त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं त्रिपुरारक्षसं

੪
ਗ ਲ
ਗੀ

ਮਾਨਾਤਿਹਬਚਨਬਾਨਸਮਲਾਗੇ। ਉਲਟੇਕੀਯੋਵਿਰੋਧਕੋਧਕਰਿਕੂਰਕਬੋਧਅਭਾਗੇ॥੨੫॥ ਉ੩
ਚਢ੍ਹੇਭ੍ਰਾਤਕੇਘਾਤਕਰਨਆਗਾਤਿਸਮਾਝਿਮਾਤਿਮੂਢਾ। ਕੁਮਤਿਕੁਮੀਤ੍ਰਿਨਸੋਕੁਮੀਤ੍ਰਕਾਰਿਕੁਮਤਿ
ਕੁਮਤਅਰੂਨਾ। ਸੁਨਤਧਨੇਸਕਲੇਸਕਾਲਿਤਪੈਪਰੇਜਛਬਰਬੀਗਾ। ਲਰੇਖਰੇਤੇਜਦਪਿਤ
ਦਪਿਕਿਯੇਦਸਮੁਖਵਿਮੁਖਅਧੀਗਾ॥੨੬॥ ਮਰੇਪਰੇਕੋਉਦਰੇਦਰੇਰਨਲਖਧਨਪਤਿਅ
ਤਿਕੇਪਾ। ਪਰੇਕੋਧਕਿਟਕਅਰਿਕਟਕਸੋਪਿਲਿਕਪਾਤਿਲੇਪਾ। ਪੁਨਿਪਰਯੇਮਾਨਿਸੰਦੁਭੰਦੁ
ਮਾਤਿਜਛਗੰਛਗਨਹੇਤਾ। ਹਨੇਘਨੇਤਿਨਯਾਤੁਧਾਨਗਨਤਦਪਿਤਗਜੇਭੰਦੰਤਾ॥੨੭॥ ਮ
ਨਿਮਨਿਭੰਦੁਭਯੇਅਭੰਦੁਲਖਿਤਬਸੁਭੰਦੁਪਨਨਾਥਾ। ਕਰਿਧਾਵਨਘਾਵਨਆਰੰਯੋਕਾਰਿ ॥
ਅਨਭਾਵਨਗਾਥਾ। ਅਰੇਦੁਸੁਪਰਪਾਪਪੁੰਸੁਤੈਗੁੰਸੁਕੀਯੋਸੁਗਸਿਤਾ। ਤਾਂਕੋਫਲਪੈਹੈਜਬਪੈ
ਹੈਤਬਜਮਾਨਿਰਯਨਿਯੀਤਾ॥੨੮॥ ਯੋਕਾਰਿਪੈਆਤਿਗੁੰਸੁਦੁਸਾਸਿਰਗਦਾਗਾਰਿਸੁਪੁਰਾ
ਗੀ। ਤਾਂਤੇਤਾਂਕੋਬਾਰਨਬਾਂਕੋਭਯੇਦਯੋਉਰਭਾਗੀ। ਤਬਆਤਿਜੁਧਾਵਿਗੁੰਧਦੁਹਨਕੋਭਯੇਅਹੰ

14
 ਕੋਬਾਹੀਬਾਂਦੀਬੀਬਿਧਬਧਾਈ॥ ਅਤਿਗਨੰਗਮਗੀਧਰਬਰਾਜਸੈਲੁਖਨਮਕੀਬੇਰੀ॥ ਸਰ
 ਮਾਨਮਕਾਮਕਾਮਨਸੀਭਾਮਾਵਿਭੀਖਣੁਕੇਰੀ॥ ੨੧ ॥ ਇਹਬਿਧਬੀਗਨਕੇਭੁਏਬਾਹਾਅਥਾਹਉ
 ਛਾਹਨਛਾਜੇ॥ ਨੀਜਨਿਜਅੰਕਮਯੀਕਮੁਖੀਲੇਲੀਕਸੁਬੀਕਾਬਿਰਾਜੇ॥ ਸਮਯਪਾਇਸੁਦਾਰਿਮੰਦੇਦ
 ਰਿਜਨਮੇਸੁਵਨਸੁਅਨੇਖਾ॥ ਜਨਮਤਰੀਰੇਵਨਕੇਕੀਨੇਸਾਵਨਘਨਇਵਘੇਖਾ॥ ੨੨ ॥ ਮੇਘਨਾ
 ਦੇਸੇਨਾਦਸੁਨਤਧਾਰਿਮੇਘਨਾਦਤਿਹਿਨਾਮਾ॥ ਬਾਧਬੁਲਾਯੇਸਬਨਸੁਹਾਯੇਭਯੇਬੀਰਬਰਬਾ
 ਮਾਕੁੰਭਕਰਨਭਯੇਨੀਦਾਬਿਬਸਨਹਿਨੀਦਦਸਾਨਨਪਾਵੈ॥ ਬਰਮਦਮਾਤੇਬਲਮਦਮਾਤੇਬਲ
 ਮਦਮਾਤੇਧਾਵੈ॥ ੨੩ ॥ ਦਾਨਵਦੇਵਜੰਛਗੀਧਰਬਅਖਰਬਗਰਬਨਿਰਵਾਰੈ॥ ਮਾਰਿਬਿਰਾਰੈ
 ਓਕਉਤਾਰੈਉਰਉਦਾਨਉਖਾਰੈ॥ ਗਜਾਇਵਨਾਦਨਨਿਦਾਰੈਤਰੁਤੇਮਨਿਬੋਮਜਾਇਵਤਾਰੈ॥ ਗੁਰੁ
 ਗਿਰਿਗਨਨਗਗਜਿਗਾਜਨਜੇਦਾਰੈਫਾਰੈਦਾਰੈ॥ ੨੪ ॥ ਯੈਅਧਰਮਗਤਿਧਰਮਨਸਾਵਨਸੁਰਮੁਨਿ
 ਸਿੰਘਸਤਾਵਨਾਲਾਖਿਧਰੇਸਲਘੁਤਾਤਜਾਨਸੁਭਵਾਨਿਕਿਯੇਸਮੁਣਾਵਨਾ॥ ਮਰਨਸੀਲਭੇਖਜਸ

ਬ੍ਰਹਮਾਤਮਾ

ਬਰਿਆਈ। ਰਘੁਮਨਿ ਸਿੰਗਰਾਮਨ ਹਿਤ ਲਛਮਨ ਨਿਜ ਜਨਨੀ ਪੁਨਿ ਪੁਛੀ। ਪਰਮਪਵਿਤ੍ਰ
ਸੁਮਤਿ ਸੁਮਿਤ੍ਰਾ ਸੁਨਿ ਬੋਲੀ ਛਲ ਛੁਛੀ॥ ੨੩॥ ਸੁਨਹੁ ਤਤ ਬਾਲਿ ਜਾਤ ਮਾਤ ਜੇ ਰਾਮ
ਜਾਤ ਬਨ ਮਾਹੀ। ਤੇਤੁ ਮਰੇ ਯਾਰਾ ਜਕਾ ਜਮੇ ਹਰਿ ਨਕਾ ਜਕ ਛੁਨਾਹੀ। ਤਾਤਾ ਤਿਹਾਰੇ
ਤਾਤ ਮਾਤ ਰਘੁਰਾਤ ਮੇ ਬਲੀ ਮਾਨੀ। ਜਹਾਂ ਰਾਮ ਅਭਿਰਾਮ ਧਾਮ ਤਵ ਤਹਾ ਅਵਧ
ਰਜਧਾਨੀ॥ ੨੪॥ ਰਘੁਬਰ ਕਿੰਕਰ ਕਰਨ ਹੇਤੁ ਕੁਲ ਕੇਤੁ ਜਨਮੇ ਤੇ ਕੋ। ਭੁਜਰਘੁ
ਕੇਤ ਸਮੇਤ ਹੇਤ ਹਿਤ ਹੇਤ ਹੇਤ ਇਹੋ ਮੇ ਕੋ। ਸੁਨਿ ਸੁਤ ਬਾਦ ਬਿਬਾਦ ਬਿਖਾਦ ਪ੍ਰਮਾ
ਦ ਸਕਲ ਤਜਿ ਦੀਜੇ। ਰਘੁਬਰ ਚਰਨ ਕਮਲ ਕਿੰਕਰੇ ਕੁਲ ਕਿੰਕਰ ਕੀਜੇ॥
੨੫॥ ਸਰਬ ਧਰਮ ਮਨਿ ਪਰਮ ਧਰਮ ਯਹ ਸਿਧ ਪਤਿ ਸਾਹਿ ਜਸ ਨੇ ਹਾ। ਸਰ
ਬ ਬਯਸ ਸਬ ਦੇਸ ਬੇਸ ਮੇਤ ਵਹਿਤ ਗਾਤਿ ਅਤਿ ਏਹਾ। ਭੂਰਿ ਭਾਗ ਭਾਂਜਨ ਭ

ਜੇ ੨-੬੩
ਅਲਸ

੧੮
ਗ ਲ
ਅ

੩੫

ਸ਼ਿਵਰ

16

ਵੰਨੋਤੋਤਕਿਤਗਵਤੀਭਾਈ॥ ਮੁਹਿਸਮੇਤਕੁਲਕੋਟਿਕਲਿਕਕਦਾਇਕਮਨਗਾਤਿਦਾ
ਈ॥ ੨੬॥ ਇਮਿਦੈਸੁਤਾਹਿਸਿਖਾਵਨਭਾਵਨਪਾਵਨਪਦਰਘਬਰਕੀ॥ ਤਜਿਮਨਭਿਦਾਬਿ
ਦਾਤਬਦੀਨੀਹਿਦਾਨਛਿਦਾਨਧਰਕੀ॥ ਅਵਧਕੀਤਦੁਖਵੇਤਾਆਧਿਕਉਤਸਿਤਸਮੰਤਹਿਭਾ
ਖਾ॥ ਰਬਚਢਾਇਲੇਜਾਇਰਾਮਕੋਮਮਉਰਾਅਭਿਲਾਖਾ॥ ੨੭॥ ਸੁਨਿਸੁਮੰਤਮਾਤਿਮੰਤਸਿਤ
ਰਬਸਜਿਤੁਰੰਤਤਹਲਾਏ॥ ਕਾਰਿਬਹੁਬਿਨੈਪ੍ਰਦੰਯਨਯਨਗਾਰਰਬਰਘਚਿਦਚਢਾਏ॥
ਲਖਨਜਨਕਜਾਜੁਤਜਗਬੀਦਨਚਢਿਸਮੰਦਨਕਾਰਿਬੀਦਨ॥ ਚਲੇਕੁਲੇਸੁਰਫਿਦਨੀਕੇਦ
ਨਮੁਨਿਗਨਮਨਮਾਨੰਦਨ॥ ੨੮॥ ਰਘੁਮਾਨਿਰਮਨਗਮਨਬਨਲਖਿਸਬਜਨਗਨਮਨਅ
ਕੁਲਾਨੇ॥ ਅਵਧਨਗਰਘਰਡੁਗਰਬਗਰਕੇਸਤੁਸੁਖਸੰਘਸਿਰਾਨੇ॥ ਜਹਤਹਲੇਕਸੇਕਸਿ
ਕੁਲਕੁਲਕੋਕਯਥਾਦਿਨਮੁੰਦੇ॥ ਹਯਗਯਗਾਇਗਾਗਨਗੋਚਰਗਨਗਾਹਰਤਗਾਰਦੁ
ਖਾਗੁੰਦੇ॥ ੨੯॥ ਲਖਿਸਬਪੁਰੀਪ੍ਰਿਧੀਕ੍ਰਿਤਬਾਲਾਬਿਧਯਵਜੇਤੋ॥ ਤਾਜੇਤਜਿਨਗਾਰਡੁ
ਮਿਲੇ
ਪਰਮ

ਅਸ

85
1316/7
96

६७२
६७२५

੨੭
ਗ ਲ
ਗੀ

ਕੋਪਾਨਪਾਹੁਨੇਜਾਤੁਧਾਨਕੇਜਾਨੇਤਾਂਤੇਆਵੇਮੁਹਿਲੇਜਾਵੇਬੇਗਬਿਲਬਨਲਾਵੇ॥ ਅਬਦਾ ਸੁ
ਪਛਿਮਨਿਸਮਲਛਮਨਕੋਅਛਮਨਆਯਸਦੀਜੋ॥ ਜਾਤੁਧਾਨਗਨਅਹਿਸਮਾਨਗਨਿਪ੍ਰਾਨ
ਹਾਨਿਕਿਨਕੀਜੋ॥ ੨੭॥ ॥ ਏਕਮਾਸਮਮਾਜਿਯਨਅਵਧਿਅਬਅਵਧਅਧਿਪਅਵਧਾਰੀ
ਤੁਲੇਜੋਅਹੋਮੁਹਿਪੋਪੋਰੋਨਕਾਰਿਅਵਾਰੀ॥ ਏਸਿਯਕਰੁਨਵਰਨਸੁਕਰਨਕਰਿਮੇਸਕਰੁ
ਸਮੁਝਾਈ॥ ਪੁਤ੍ਰਪੁਤ੍ਰਾਵਵਰਬਗਨਿਧਗਨਿਜਾਪਨੁਧਰਧੀਰਧਰਾਈ॥ ੨੮॥ ਤਾਂਤੇਤਮਕਿਤਰ
ਨਿਕੁਲਤਗਨਿਤੁਰਿਤਤਯਾਰੀਕੀਜੋ॥ ਤਤਿਖਰਪਰਤ੍ਰਪਦਮਰਕਟਭੁਟਗਦਨਿਅਟਨਕਹਿਦੀ
ਜੋ॥ ਇਮਹਰਿਰਤਨਰਤਨਵਚਸੁਨਿਹਰਿਰਤਨਰਤਨਜਿਮਿਬੋਲੇ॥ ਯੁੱਧਕਾਤੁਕੋਆਦਿਆ
ਦਿਕਵਿਸੇਸੁਭਬਾਦਬਦਯੋਲੇ॥ ੨੯॥ ਇਤਸ੍ਰੀਰਾਮਲਲਾਮਗੀਤਹਰਿਰਤਨਗੀਤਰਸਧਾਮ॥
ਸੁੰਦਰਵਰਵਿਸ਼ਾਮਛੁਟਮਪਰਿਪੂਰਨਕਿਯਸਿਯਰਾਮ॥ ੬॥ ॥ ਸੁੰਦਰਕਾਂਤੁਸਮਾਪਤੀ॥
੬॥ ਰਾਮਰਾਮਸ੍ਰੀਰਾਮਭੁਜਰਾਮਰਾਮਭੁਜਰਾਮ॥ ਰਾਮਭੁਜੇਸਭਾਮਪਤਿਜੇਪਾਵੇਮਨਾਬਿਸ਼ਾਮ॥

18

੧੭
ਗ ਲ
ਗੀ

ਯੋਗਹਿਦਿਯੋਸਤੁਨਧਨੁਰਵਗਪਿਯਕਗਨਿਜਕਰਲਮਾਈ। ਲਖਿਪਿਯਸਿਯਜਿਯਅਤਿ ਬਨ
ਉਤਕਿਯਕਿਯਸਜਨਸਸਤੁਸਮੁਦਾਈ॥ ੨੮॥ ਸਿਯਹਿਸੋਪਿਸੋਮਿਤੁਸੁਮਾਤਿਪਤਿਸਾਵਧ॥
ਨਸਨਮਾਨੀਅਚਲੇਚੋਪਮਾਯਾਮਿਗਪਾਛੇਆਛੇਅਨੁਗਾਮਨਾਮੀ॥ ਆਵਤਧਾਵਤਨਿਗਖਿ
ਗਮਕੋਚਲਯੋਵਾਂਮਾਮ੍ਰਿਗਭਾਗੀ॥ ਦੇਖਤਦੇਵਾਸਿਹਾਤਸਗਹਤਅਹੇਅਸੁਰਬੁਭ
ਭਾਗੀ॥ ੨੯॥ ਕਬਹੁਕਦੂਰਅਦੂਰਕਬਹੁਪ੍ਰੇਭਜਤਭੂਰਿਭਹਿਰਾਈ॥ ਕਬਹੁਕਗੋਚ
ਰਕਬਹੁਅਗੋਚਰਕਬਹੁਨਿਪਾਰਿਨਿਅਗਾਈ॥ ਬਹੁਬਿਧਛਲਬਲਕਰਤਹਰਤਮਨ
ਭਰਤਕਬਹੁਗੁਗਭਾਗੀ॥ ਕਬਹੁਹਰਿਤਤਿਨਚਰਤਤੁਰਤਨਹਿਲਗੇਗਾਹਨਿਦਨਜਾਗੀ
੩੦॥ ਤਬਭਾਗਯੋਭਭਗਾਇਧਾਇਹਿਯਾਮਾਈਭਯੋਭਯਭਾਗਾ॥ ਗਯੋਦੂਰਿ ਲਖਿ
ਪੂਰਿਧਨੁਖਰਘੁਸੁਰਸੁਖਰਸੁਰਮਾਰਾ॥ ਲਗਯੋਹੀਯਮੋਵਿਕਲਜੀਯਮੋਭਯੋਨੀਚਮਾਗੀ
ਚਾ॥ ਹਾਲਛਮਨਸੀਯਪਯਾਰਿਪਕਾਰਿਸੁਗਾਰਿਗਯੋਗਹਿਮੀਚਾ॥ ੩੧॥ ਮਰਤਿਬ੍ਰੇਮਿਗ

ਰੈਪਰੇਸ਼ਾ ਰਘੁ ਭਟਾਸੁ ਮਵਿਕਰਨਿ ਕਟਦਸ ਕੰਕਉ ਛਿਪ ਛਾਯੋ ॥ ਬਹੁ ਬਿਧ ਬਿਨਯ ਪਲਯ
 ਪ੍ਰਸੀਚ ਕਹਿ ਨੀਚ ਮਹੀਚ ਪਠਾਯੋ ॥ ੨੪ ॥ ਸੋਮਾਸੁ ਮਾਵਧੋ ਸਬੇ ਸਮੇ ਕਰ ਬਥੇ ਸਾਸਿ ਧਾਰਾ ॥
 ਕਨਕ ਵਰਣ ਬਨਿ ਮਾਨਿ ਵਿਚਿਤ੍ਰ ਕ੍ਰਿਤ ਚਿਤ੍ਰ ਵਿਚਿਤ੍ਰ ਸੁਧਾਰਾ ॥ ਅਤਿ ਕਮਨੀਯ ਕੁਰੰਗ ਅੰਗ ਪੁਤ
 ਅੰਗ ਬਨੇ ਕਹੁ ਬਾਕੋ ॥ ਬੀਨਤ ਫੂਲ ਫੂਲ ਫੂਲ ਵਾਗੀ ਰਘੁ ਪਤਿ ਪਾਗੀ ਣਿਕੋ ॥ ੨੫ ॥ ਨਿਰਖ ਮੇਥਿ
 ਲੀਮਿ ਗਮਨ ਮੇਹ ਜੇਹਨ ਗੋਹਨ ਲਾਗੀ ॥ ਲਿਯੋ ਪੁਕਾਰਿ ਪਾਰ ਸੋਹ ਪਸਾਨਿ ਲਛਮਨ ਮਨਮ
 ਨੁਗਾਗੀ ॥ ਸੁਨਿ ਸਿਯਰ ਟਨਾ ਆਇ ਬਟਪਟ ਪੁਛਾਨਿ ਪਟ ਸੁਪਨ ਮਿਗਾ ਦੇਖਾ ॥ ਰੂਪ ਰਿਗ ਸਬ ਅੰ
 ਗ ਅੰਗ ਮੇਅਤਿ ਉਤਿਗ ਅਵਰੇਖਾ ॥ ੨੬ ॥ ਕਹਿਤ ਜਾਨ ਕੀਪਿ ਯਾ ਪ੍ਰਾਨ ਕੀ ਸੁਨਹ ਪ੍ਰਾਨ ਕੇ ਪਮਾਰੇ
 ਯਹਿ ਮਿਗ ਮੂਹਿ ਗਹਿ ਦੇਹ ਦੇਹੁ ਸੁਖ ਸੁਖ ਮਖ ਮਖ ਜਸ ਬਾਰੇ ॥ ਅਦਭੁਤ ਰੂਪ ਭੂਪ ਮਿਗ ਗਨ ਕੇ
 ਅਸਿਤ ਅਨੂਪ ਸੁਹਾਯੋ ॥ ਰੈਪੈ ਮਮ ਅਵਰੇਧ ਅਭੁਖਨ ਬਿਨ ਦੁਖਨ ਮਨ ਭਾਯੋ ॥ ੨੭ ॥ ਜੀਵਤ ਜੈ
 ਨਮਿ ਲੋਮਨ ਮੋਹਨ ਤੇਹਨਿ ਅਜਿਨ ਬਨਾਵੈ ॥ ਰੈਪੈ ਆਸਨ ਸਭ ਸੁਖ ਬਾਸਨ ਲੇਹ ਸਹਾਸਨ ਲਾਵੈ

੫
ਗਲ
ਗੀ

ਵਾਰਬਿਹੀਨਾ ਕਾਕਕੂਰਕਟਕੂਨਕਰਤਕੁਲਕੈਉਇਕਤੇਇਕਸੰਗਾਗੀਧਜੁਥਜੁਰਿਉਪਰਿਉਪ ਯੁ
ਰਿਪੁਗਿਟਿਰਤਪਿਰਤਕਾਰਿਦੇਗਾ॥ ॥ਸਾਂਝਸਵੇਰਦੇਗੁਤਿਯਾਦਿਕਰਤਅਤਿਕੁਤਸਿਰਰੁਤਗਸਾ
ਜੀਵਪਲਾਦਅਰੀਵਨਦਕਚਿਬਿਚਰਤਚਯਚਪਾਸਾ॥ਇਸਬਹੇਤੁਕਾਲਕੇਕੇਤੁਅਚੇਤਨ
ਇਨਲਾਖਜੁਜੋ॥ਇਨਕਰਕਛੁਉਪਚਾਰਚਾਰੁਮਤਿਕਰੋਚਾਰੁਜੋਸੁਝੇ॥ ॥ਮੇਸੋਜੋਬੁਝਿਯਾਵਿ
ਚਾਰੋਤੋਸਾਰਸਾਰਸੁਨਿਲੀਜੋ॥ਇਨਕਾਰਿਯਾਹਿਉਪਚਾਰਚਾਰੁਪਰਨਾਰਿਪਾਰਕਰਿਦੀਜੋ॥ਸਬਸੁਖ
ਹਾਨਿਨਿਦਾਨਪਾਨਕੀਪਾਨਕੁਗਨਿਪਰਨਾਗੀ॥ਲੇਕਸੋਕਪਰਲੇਕਅਤੇਕਨਕਪਦਓਕਨਿਹਾਗੀ
॥ਤਾਂਤੇਤੁਰਤਤਾਂਹਿਤਜਿਦੀਜੋਤਨਕਨਤਰਕਨਕੀਜੋ॥ਸੁਖਸੋਜੀਜੋਜਗਜਸਲੀਜੋਅਟਲਗਜਰਸੁ
ਖੀਜੋ॥ਸਾਰਿਵਤਿਹਰੇਸਬਹੀਪਮਾਰੇਬਚਨਬਖਾਨਨਹਾਰੇ॥ਸੁਨਤਸੁਖਦਪਾਰਿਛਾਮਦੁਖਦਤੇਨੀਤਿ
ਅਤੀਤਨਿਹਾਰੇ॥ ॥ਇਹਾਬਿਧਸਾਂਮਬਚਨਅਭਿਗਮਭੁਬਾਅਬਿਭੀਖਨਭਾਖੋ॥ਸਭਸਮੇਤਨੇਤ
ਬਸਿਰਾਵਨਨੇਤਿਨੇਤਿਕਹਿਨਾਖੋ॥ਬਹਾਰਿਬਿਭੀਖਨਹੋਇਬਿਭੀਖਨਭੀਖਨਬਚਨਬਖਾਨੋ॥ਮਰ

21

ਨਤੁ ਦਸਰਥ ਸੁਤਮੀਤਾ ॥ ੩੧ ॥ ਬੈਨੈ ਕੋਰੋ ਕਰੋ ਜੋ ਰਿਧੇ ਰਯਹਿ ਕਰਮ ਧਰਮ ਵਿਧੀਤਾ ॥ ਯਾਂਹਿ ਤ
 ਜੋ ਅਰੁ ਸੋ ਜੋ ਰਾਮ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੀਤਿ ਦੈ ਜੀਤਾ ॥ ਜਿਹ ਕ੍ਰਾਂਤੁ ਮਤਾ ਤੁਲਿਤ ਮੁਹਿ ਦਾਨ ਦਯਾ ਕਰਿ ਦੀਜੈ ॥
 ਮੇਰੀ ਜਨ ਕਜ ਨੀਲੇ ਜਾਂਉ ਜਾਤੇ ਜੁਗ ਜੁਗ ਜੀਜੈ ॥ ॥ ਇਸ ਬਹੁ ਬਚਨਾ ਵਿਭੀਖ ਨਖ ਲਉ ਰਈਖ
 ਨਨਾਹਿ ਰਾਖੇ ॥ ਕ੍ਰਾਂਤ ਬ੍ਰਾਹਮਿਨਿ ਯਾਤੁ ਧਾਨ ਗਾਹਿ ਮੈਂ ਰੀ ਨਗਾਹਿ ਕੀਨਾ ॥ ਕਰਿ ਬਰਖਾ ਸਕਚਹਿ ਗੀਜਹਿ
 ਰੀਆਹਿ ਇਵੇ ਬਿਲਕੀਨਾ ॥ ॥ ਰੋਨ ਮੈਂ ਕਰਿ ਮੈਂ ਦੇਨ ਸੋਭੇ ਰਵਿਭੀਖ ਨਆਏ ॥ ਲਹਿ ਕ੍ਰਾਂਤ ਹਿਏ
 ਕਾਂਤ ਕ੍ਰਾਂਤ ਬਿਨ ਬਚ ਬਹੁ ਕਾਂਤਿ ਸੁਨਾਏ ॥ ਆਰਜੇ ਕਾ ਅਰਜ ਅਚਰਜ ਕੀ ਅਚਰਜ ਕੀ ਸੁਨਿਲੀਜੈ ॥ ਸੋ
 ਸੁਨਿ ਸੁਮਤਿ ਸੁਮਤਿ ਸਿਮਤ ਸਹਸ ਪਾਦੇ ਸੁਖ ਦਸੁ ਕਰੀਜੈ ॥ ॥ ਜਾਇਨ ਤੇ ਜਾਨ ਕੀ ਪਧਾਰੀ ਤਾਦੇ
 ਨਤੇ ਦੁਖ ਕਾਰੀ ॥ ਹੋਤ ਲੋਕ ਪਰਾਮ ਸੁਭ ਅਸੀ ਕਰ ਭੂਰਿ ਭਯੰਕਰ ਭਾਰੀ ॥ ਅਗਨਿ ਅਵਾਸੁ ਨਿਹਵਸ
 ਹਵਨ ਤੇ ਹੋਤ ਹੁਤਾਸੁ ਮੰਦਾ ॥ ਬ੍ਰਮਾ ਧੇਖ ਬਲ ਅਮਲ ਨਮੋ ਬਲਗਨ ਅਹਿਗਨਾ ਬਿਖਕੀਦਾ ॥
 ਗਾਇਨ ਕੇਗਾਯੇ ਸੁਕਿ ਸੁਕਿ ਪਯਹ ਯਗ ਯਭ ਯਦੁਖ ਦੀਨਾ ॥ ਖਰ ਅਰੁ ਉਰਾ ਅਸੁਤ ਰੋਰੇ ਵਤ ਭਏਤਨ

ਨਹਾਰਤੁ ਮਝਾਰਿ ਕਰੇ ਕਰਤਾਰ ਸਾਰ ਹਮ ਜਾਨੇ॥ ੪॥ ਕਾਲ ਮਧੀ ਨ ਪ੍ਰਬੀਨ ਯਦਾ ਪਿ ਜਨ ਤਾਹਿਨ
 ਭੈ ਖਜ ਭਾਵੈ॥ ਦੀਯੋ ਜੇ ਰਸੇ ਜੈ ਕਾਦੁ ਨੇਤ ਚਾਪਿ ਨ ਤਾਹਿ॥ ਹਿਤਾਵੈ॥ ਇਸ ਬਹੁ ਬਚਨ ਬਿਭੀ ਖਨ ਸਭ ਪ੍ਰ
 ਤਿਭ ਨੇ ਬਿਭੀ ਖਨ ਸਾਂਚੇ॥ ਗਾਵਨ ਅਧਾ ਦੇ ਪਲਾਦ ਸਕਲ ਸੁਨਿ ਸਾਨੀ॥ ਵਿਖਾ ਦਊਰ ਅਾਂਚੇ॥ ॥ ੩
 ਬਗਾਵਨ ਪ੍ਰੈ ਦੁਸ਼ਟ ਦੁਸ਼ਟ ਅਤਿ ਕੂਲ ਕੁ ਬਚਨ ਪਹਾਰੇ॥ ਸੁਨਤਾ ਵਿਭੀ ਖਨ ਪ੍ਰਖਰ ਵਿਭੀ ਖਨ ਸਗਇਵ
 ਤੇ ਨ ਸਹਾਰੇ॥ ਤਾ ਜਿ ਤਤ ਕਾਲ ਕਰਾਲ ਸਭਾ ਤਿਹ ਕਾਲ ਜਾਲ ਜੋ ਜਾਨੀ॥ ਗਾਯੋ ਗਗਨ ਚਾਇ ਅਤਿ
 ਅਲਗ ਰਹੈ ਰਾਮ ਲਗਨ ਉਰ ਅਾਂਨੀ॥ ॥ ਸਚਿ ਵਚਤੁਰ ਵਰਚਤੁਰ ਸੀ ਗਜੇ ਰਾਮ ਰੇ ਗਾਗਰਾ
 ਤੇ॥ ਸਬ ਸੁਖ ਸਾਜ ਸਮਾਜ ਗਜਤਾ ਜਿ ਚਲੇ ਮੇਦਮ ਦਮਾਤੇ॥ ਗਗਨ ਮਗਨ ਪ੍ਰੈ ਕਯੋ ਭ੍ਰਾਤ ਸੇਤਾ
 ਤ ਭਲੀ ਤਮ ਕੀਨੀ॥ ਹਿਤ ਕੀ ਕਹਤਾ ਮਾਹਿਤ ਕੀ ਚੀਨੀ॥ ਮਿਤ ਕੀ ਮਾਤਿ ਗਾਹਿ ਲੀਨੀ॥ ॥ ਗਾਮ ਬੰ
 ਨ ਤੇ ਪ੍ਰਾਨ ਹਾਨ ਤਬ ਮਾਹਿ ਸੁਜਾਨ ਨ ਸੁਹਾਨੀ॥ ਤਥੇ ਬਾਨੀ ਕਛੁ ਕਬ ਖਾਨੀ ਧਰਮ ਨੀ॥ ਤਿਨ ਯਸਾਨੀ॥
 ਸੋਤੁ ਮਨਾਹਿ ਮਾਨੀ ਤਾਤੇ ਹਮ ਕਾਤਿਨ ਕਾਲ ਗਤਿ ਜਾਨੀ॥ ਅਬ ਕਰ ਰੇ ਸਦੇ ਸਨਾਹਿ ਦੀਜੇ ਮਾਹਿ ਸਭਾ ਸ

੬
ਗ ਲ
ਗੀ

ਭਾਸਣਾਨੀ॥ ੪੪॥ ਇਸਕਹਿਚਲਯੋਚਪਲਾਚਿਤਚਾਯਨਜਹਰਾਮਾਯਨਦੇਸਾਸਚਿਵਸੁ ਯੁ
 ਚਾਰਸੁਚਾਰਚਰਮਾਤਿਸਾਰਸੀਗਸਭਵੇਸਾਜੁਟਪਾਦਿਕਾਮੇਝੁਪਦਮਾਯੋਜਹਕਪਿਭੁਟਗ
 ਟਛਾਯੋਰਘਕੁਲਰਤਨਰਤਨਹਰਿਗਨਜਨਦਰਸਦੂਰੇਪਾਯੋ॥ ੪੫॥ ਇਤਸੀਰਾਮਲਲਾ
 ਮਗੀਤਹਰਿਰਤਨਗੀਤਗਸਧਾਮਾਯੁਧਕਾਂਡੁਵਿਸਾਮਧਥਮਧਰਿਪੂਰਨਕਿਯਸਿਯ
 ਰਾਮਾ॥ ੧॥ ॥ ਲਖਨੋਗਗਨਮੇਸਾਖਮਿਗਗਨਨੇਸਸਤਸਮੁਹਸੁਹਾਵਾਧਾਇਕ
 ਚਾਰਸਹਾਇਕਨਾਇਕਲਾਇਕਬੇਖਬਨਾਵਾਕਹਿਕਪਿਪਾਤਿਕੋਉਜਾਤੁਧਾਨਹਮਹਾਨਹੇਤ
 ॥ ਇਤਮਾਯੋਸੁਨਿਸੁਗੀਵਵਚਨਹਨੁਮਨਸਹਹਰਿਮਾਨਿਗਨਜੁਰਿਧਾਏ॥ ੧ ॥ ਕਹੋਕੋਰੇ
 ਕਾਧੇਰੰਧਾਇਵਾਹਰੇਧਾਨਾਇਨਕੇਰੇ॥ ਤਬਲੋਨਭੁਤੇਵਿਦੁਖਾਵਿਭੀਖਨਬਚਨਅਭੀਖਨਦੇਰੇ
 ਗਵਨਨਾਮਨਿਸਾਚਰਪਾਤਿਅਤਿਅਧਮਅਨੁਜਮੁਹਿਜਯੋਨਾਮਵਿਭੀਖਨਧਾਮਾਵਿਭੀ
 ਖਨਕਾਮਅਭੀਖਨਮਾਨੇ॥ ੨ ॥ ਰਾਮਪ੍ਰਾਨਕੀਪ੍ਰਯਾਜਾਨਕੀਜਬਅਜਾਨਕੀਚੇਗੀ॥ ਬ

੪੭
ਗ ਲ
ਅ

ਸੇਸ

ਪਸਿ

ਨਿਪਸਾਸਨਤਾਜਿਨਿਜਵਾਸਨਾਅਪਨਾਸਨਤਰਆਏ॥ ੨੭॥ ਨਿਜਨਿਜਨਾਵਚਢਾਇਭਾਇਸੇਭਰ
ਤਸਭਾਇਸਹਾਈ॥ ਸੁਰਸਾਰਿਪਾਰਉਤਰੇਨਰਵਰਨਆਰੇਨਆਰੇਧਾਈ॥ ਸਹਗਜਬਾਜਿਸਾਜਸਕ
ਦਾਦਿਕਬੁਟਪਰਪਾਰਪਰਾਏ॥ ਕੋਸਲਆਦਿਕਮਾਤਭੂਤਸਬਭਾਂਤਿਭਲੀਉਤਰਾਏ॥ ੨੮॥ ਸਭਕੀ
ਸਾਰਸਿਭਾਰਪਾਰਹੈਭਰਤਭੱਬੰਮਾਤਿਲੀਨੀ॥ ਸਾਦਰਸਬਾਹਿਚਲਾਇਭਾਇਯੁਤਸੁਮਤਿਗਮ
ਨਹਿਤਕੀਨੀ॥ ਪੁਨਿਪਹੁਚੇਪਯਾਗਪਰਮਾਨੰਦਪਾਇਸਭਾਇਨਹਾਏ॥ ਦੋਬਿਪ੍ਰਨਬਹੁਦਾਨਮਾਨ
ਮੁਨਿਭਰਦਾਜਾਢਿਗਆਏ॥ ੨੯॥ ਸੁਗੁਰਬਾਸਿਸ੍ਰਸਮੇਤਹੇਤਕਰਿਮੁਨਿਵਰਦਰਸਨਪਰਸੋ॥
ਪਾਇਪਰਮਪੁਜਨਮੁਨਿਮਨਿਭੰਮਨਤੇਤਨਤੇਹਰਸੋ॥ ਬਾਭੈਂਬਿਬਿਧਭਾਂਤਮੁਨਿਵਰਕਰਭਰਤਚਰਿ
ਤਫਲਿਖਿਹਰਖੋ॥ ਰਾਮਚਰਨਅਨੁਸਰਨਹਰਨਮਨਪਰਮਪ੍ਰੇਮਪਨਪਰਖੋ॥ ੩੦॥ ਲਖਿਭਲਭ
ਗਵਤਭਭੁਭਰਤਕੇਭਰਦਾਜਮੁਨਿਭੀਜੋ॥ ਯਹਿਮਨਿਆਈਅਤਿਸੁਖਦਾਈਪਹੁਨਾਈਕਰਿ
ਜੀਜੋ॥ ਸੋਬਿਧਾਨਮਨਆਨੰਗਮਾਨਨੀਧੈਕਰਿਸਨਮਾਨਪਨੇਰੋ॥ ਕੁਯੇਭਰਤਸੇਚਾਰਚਰਿਤ

ਨਿਸੁਰਸੰਤੁਸੁਸੰਤੁਤੰਤੁਜੇਪਾਏ। ਤੇਸੁਤੁਖਾਏਅਸਾਇਪਤਾਏਬਚੇਜਿਛਿਪਛਿਪਿਛਾਏ। ਬਹੁਰਿਭੁਅਮੇ
 ਭੁਮੰਡਲਮੇਭੁਮੰਡਲੀਕਦੁਖਦਾਈ। ਯੁਧਵਿਰੁੰਧਚਾਹਚਿਤਮੇਧਾਰਿਕੋਭੁਨਤਾਂਹਿਸਮੁਹਾਈ॥੩॥ ਜਿੰਤਾ
 ਸਮੇਅਹੀਪਤਿਮਾਨੀ। ਬਿਧਿਬਾਨੀਬਰਜਾਨੀ। ਕਹੀਸੁਭਨਹਮਹਾਰੇਬਾਰੇਅਹੈਅਨੁਗਾਅਭਿਮਾਨੀ। ਕਬੁਹ
 ਕਕੇਸਲਪੁਰਪਰਧਾਯੋਨਿਪਅਨਰੇਅਸਤਾਯੋ। ਦੀਯੋਸਾਪਤਿਨਪਾਪਖਾਪਤਵਕਰਿਹੈਅਮਕਲਜਾ
 ਯੋ॥੩॥ ਪੁਨਿਕਹੁਨਾਕਦਮਿਲੈਵਿਸਾਰਦਸੇਹਾਰਦਸੇਗਵਨਾ। ਕਰਿਪ੍ਰਦਾਮਅਭਿਰਾਮਮੁਨੀਸਹਿਪੁ
 ਛੀਕੁਸਲਸੁਹਾਵਨਾ। ਸੁਨਿਮੁਨਿਕਹੁਕੁਸਲਸੁਨਕੁਸਲਦਕੁਸਲਬਚਨਾਇਕਮੇਰੋ। ਜਾਮੇਸੁਭਭਾ
 ਤਿਨਤੇਤੇਰੋਕੁਸਲਸੁਮੇਹੀਯਹੋਰੋ॥੪॥ ਪੁਰਬਹਾਰਿਨੇਦਾਨਵਗਨਹਾਨੀਮਮਪ੍ਰਸੰਨਤਾਕੀਨੀ। ਤੈਅ
 ਬਸੁਰਗੀਧਰਬਗਰਬਹਾਰਿਸੇਅਖਰਬਮਹਿਦੀਨੀ। ਤਾਂਤੋਹੋਪ੍ਰਸੰਨਏਅਬਕਛੁਤੁਹਿਹਿਤਕੀਕ੍ਰਿਤ
 ਭਾਏ। ਸੋਸੁਖਕੀਕਰਨੀਦਖਹਰਨੀਤੁਵਕਰਨੀਅਭਿਲਾਖੋ॥੪॥ ਮਾਨੁਖਜਾਤਿਤੁਛਤਮਤਾਂਹਿਨਜੀਤ
 ਨਤੇਜਸਤੋਰੋ। ਯਥਾਸਮਾਸਕੇਸਾਲਕਰਤਨਵਿਸਾਲਸੁਜਸਹਾਰਿਕੇਰੋ। ਦੇਵਅਦੇਵਜੰਛਰੰਛਰ

१
ग ल
गी

कैंडा बिजली जगजगह । तं डोने जजसदा ई कला ई क अरि के करि जग आहरा ॥ २॥ ॥ तब पल ३३
 चरपति पुढी अमे के न के हे कर ल कका सुनि मुनि कये जज अहि नि तरे पैं हें सुजस सुपा कका से
 सड जग के नि तन दो रे अ ग जग जग सु अ हारो । तं सु नि तं तं त व ज स गी हें ज ग ज ग तं नि तन दो रे ।
 ॥ १॥ ॥ ये न र द सार द सार द सुनि सार द वारि द न जां ए । ॥ बि ग सि बि ग सि बेल जे पल चर मुनि
 वर वर नु जग ति जग ए । अ ब ही जं उ ज म हि नि त न न वि ब हं ब य ब ही त न पैं ॥ ये क हि च ल जे
 च ल जे मुनि ॥ ग न कि म ज म नि त न पैं ॥ ॥ ॥ ग व न आ व न तें प हि लें ए मु नि प ह चे ज म पुर
 पा व न । ल ख ज म ग ज स ड ज क जे मु नि ग ज की जे कि म आ व न । स म न ब च न सु नि मु नि म न न र द
 बेले सु न ह सु ग र द । तु म सैं कू प नुं प हि त आ जे ग व न ब्रु पि वि सार द । ॥ ॥ ॥ ज हि सु प दैं न तु मे
 मे अ जे करे सु जे जी ज ज ज जे । ये क हि न र द ग जे ग ग न च रू च ह न सु र न म न ड जे । त ब आ जे
 ग व न प व न क र ड जे मे र स र स व न । ज ग जे नुं प ज म ग न न ग न न स न अ न ग न मु नि ड व न ।
 म